

JAK POSTUPOVAT PŘI ZAČLENĚNÍ DO VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE –

podle právního stavu ke dni 21. března 2022

CO DĚLAT, POKUD JSTE PŘÁVĚ PŘIJELI S DĚTMI DO ČESKÉ REPUBLIKY?

Aklimatizujte se na nové prostředí – nyní je ze všeho nejdůležitější zajistit zázemí rodiny pro každodenní život a dopřát všem dostatek odpočinku.

Postupně se zkuste adaptovat na život v nové zemi

- zkuste dětem zajistit vhodné volnočasové aktivity ve skupinách vrstevníků – zapojení do adaptačních skupin organizovaných různými organizacemi, kreativní činnost, sport, pobyt v přírodě apod.;
- zvažte možnost zapojení do distanční výuky poskytované ukrajinskými vzdělávacími organizacemi;
- zkuste si osvojit s dětmi základy českého jazyka přiměřené jejich věku.

Začněte řešit nástup do české školy – nástup do školy je vhodný až ve chvíli, kdy je vaše dítě na něj připraveno a nevnímá jej jako stresující událost. Není nutné na přijetí do školy spěchat, nejdříve je potřeba vyřešit trvalejší místo pobytu, materiální a finanční zabezpečení. Po dobu prvních tří měsíců pobytu na území ČR není potřeba nástup do školy zajistit, pokud ale vyhodnotíte, že je to pro dítě vhodné, máte na to samozřejmě právo. Doporučujeme využít před nástupem do školy **nejdříve adaptační skupiny** v místě bydliště. Zejména pokud ještě nemáte stabilní bydlení, zvažujete stěhování apod. Adaptační skupiny pomohou vaše dítě zapojit mezi vrstevníky, naučit se základy češtiny a připravit se na zahájení vzdělávání v české škole.

1) PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje v mateřské škole a je určeno pro děti zpravidla od 3 do 6 let, poslední rok před nástupem do základní školy je v ČR povinný.

Není nezbytně nutné řešit předškolní vzdělávání ihned, pokud se rozhodnete dítě do mateřské školy zapsat, je to vaše právo, a můžete tak učinit kdykoliv. Platí však, že určitá mateřská škola nemusí mít pro přijetí dítěte nyní (tedy v průběhu školního roku) volné místo a můžete být tedy odmítnuti. V takovém případě bude situaci řešit zřizovatel nebo krajský úřad a určí jinou školu, která pro dítě místo bude mít.

Pro děti narozené od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2019 s ukrajinským občanstvím přicházející do ČR v souvislosti s ozbrojeným konfliktem je stanoven termín zápisu do mateřské školy pro školní rok 2022/23 v době od 1. června 2022 do 15. července 2022. Konkrétní termín zápisu v tomto období stanoví mateřská škola. Pokud je Vaše dítě narozeno od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2017, bude pro něj ve školním roce 2022/2023 **předškolní vzdělávání povinné**, a je tedy každopádně třeba jej zapsat v daném termínu do mateřské školy, pokud nenastoupí dříve.

KAM ZAPSAT SVÉ DÍTĚ?

Vzdělávací systém v ČR má několik stupňů:

- 1) Předškolní vzdělávání
- 2) Základní vzdělávání
- 3) Střední vzdělávání
- 4) Vyšší odborné vzdělávání
- 5) Vysokoškolské vzdělávání

<https://www.studyin.cz/>

Mateřskou školu volíte zpravidla podle místa pobytu. Pokud si nevíte rady, obraťte se na obecní úřad, v Praze na úřad městské části. S žádostí o přijetí vám pomůže konkrétní mateřská škola, která má k dispozici také žádost v ukrajinském jazyce. Musíte předložit svůj doklad totožnosti a doklad o totožnosti dítěte (je možné použít vízum nebo jiný dokument). Nutné je také předložit potvrzení od dětského lékaře v ČR o očkování dítěte (s výjimkou dětí v povinném předškolním vzdělávání).

V mateřské škole se hradí úplata za vzdělávání a školní stravování. Úplata za vzdělávání se netýká povinného předškolního vzdělávání. Pokud máte problém s úhradou úplaty, škola vám případně poradí, jak situaci řešit.

2) ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní vzdělávání se uskutečňuje v základní škole a je určeno pro děti od 6 let. Povinná školní docházka trvá 9 školních roků. Ve školním roce 2021/22 se povinná školní docházka vztahuje na děti narozené v období od 1. 9. 2006 do 31. 8. 2015. Od září 2022 se povinná školní docházka bude vztahovat na děti narozené v období od 1. 9. 2007 do 31. 8. 2016. Starší žáci budou zařazeni do

ročníku zpravidla podle věku a bude využit individuální přístup pro postupnou integraci do vzdělávání.

Není nutné řešit základní vzdělávání ihned. Můžete požádat o přijetí od září 2022. Pokud se rozhodnete dítě do základní školy zapsat, je to vaše právo, a můžete tak učinit kdykoliv. Je však možné, že základní škola nemusí mít pro přijetí dítěte nyní volné místo a můžete být tedy odmítnuti. V takovém případě bude situaci řešit zřizovatel nebo krajský úřad a určí jinou školu, která pro dítě místo bude mít.

Pokud se vašeho dítěte týká zahájení povinné školní docházky v 1. třídě od září 2022, je třeba jej přihlásit k zápisu do základní školy. Pro občany Ukrajiny přicházející do ČR v souvislosti s ozbrojeným konfliktem je stanoven termín zápisu do základních škol v době **od 1. června 2022 do 15. července 2022**. Konkrétní termín zápisu v tomto období stanovuje základní škola.

Základní školu volíte zpravidla podle místa pobytu. Pokud si nevíte rady, obraťte se na obecní úřad, v Praze na úřad městské části. S žádostí o přijetí vám pomůže konkrétní základní škola, která má k dispozici také žádost v ukrajinském jazyce. Musíte předložit svůj doklad totožnosti a doklad o totožnosti dítěte (je možné použít vízum nebo jiný dokument).

Vzdělávání v základní škole je bezplatné, učebnice škola Vašemu dítěti zapůjčí. Ve školní jídelně jsou zajištěny obědy, které hradí zákonný zástupce. Mladší děti (cca do 10 let) mohou po skončení vyučování navštěvovat školní družinu, která se platí. Pokud máte problém s úhradou úplaty za obědy nebo družinu, škola vám případně poradí, jak situaci řešit.

Škola vám také poskytne informace o tom, jak bude probíhat adaptace vašeho dítěte ve škole – zejména možnost bezplatné jazykové přípravy v českém jazyce a další podpora.

3) STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Střední vzdělávání se uskutečňuje ve středních školách a přijímání mohou být uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo získali stupeň základního vzdělání. Pokud nemá občan Ukrajiny k dispozici vysvědčení z předchozího vzdělání, lze jej nahradit čestným prohlášením. Uchazeči ze zahraničí prokazují oprávněnost pobytu, což umožňuje vízový štítek v cestovním dokladu nebo záznam o udělení dočasné ochrany v cestovním dokladu nebo mimo něj.

Občan Ukrajiny, který je žákem vyššího než devátého ročníku, může požádat o přijetí ke vzdělávání do vyššího ročníku. Ředitel střední školy rozhodne, do kterého ročníku bude žák zařazen po posouzení dokladů z předchozího vzdělávání. Zařazen může být i do probíhajícího 1. ročníku. Pokud nemá občan Ukrajiny potřebné doklady k dispozici, lze je nahradit čestným prohlášením. Pro občany Ukrajiny přicházející do ČR

v souvislosti s ozbrojeným konfliktem je možné dodatečně podání žádosti o přijetí do 1. ročníku střední školy pro školní rok 2022/2023. Podat přihlášku do maturitních oborů vzdělání je možné do 5. dubna 2022 a do ostatních oborů vzdělání do 8. dubna 2022. Při přijímacím řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou se pak promíjí jednotná přijímací zkouška z českého jazyka, pokud předchozí vzdělání proběhlo v zahraničí. V takovém případě je zkouška nahrazena pohovorem. Ostatní části přijímací zkoušky uchazeč koná. Jednotnou přijímací zkoušku z matematiky je možné konat v českém, ukrajinském nebo anglickém jazyce podle volby žáka. Časový limit pro přijímací zkoušku z matematiky je občanům Ukrajiny navýšen o 25 %. Přijímací zkoušku do ostatních oborů vzdělání připravují jednotlivé školy. Informace o středoškolském vzdělávání, oborech a školách naleznete na <https://infoabsolvent.cz/>

4) VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

V České republice je možnost vzdělávání ve vyšších odborných školách, které navazují na střední školy a prohlubují profesní přípravu směřující na trh práce. Do vyššího odborného vzdělávání jsou přijímáni uchazeči, kteří získají maturitní zkoušku. Uchazeč o studium může být přijat do vyššího ročníku po posouzení dokladů vzdělání o předchozím vzdělání a ředitel školy může zařadit uchazeče o do probíhajícího prvního ročníku. Pokud nemá občan Ukrajiny k dispozici doklady o předchozím vzdělání pro účely přijímacího řízení, lze je nahradit čestným prohlášením. Uchazeči ze zahraničí prokazují oprávněnost pobytu, což umožňuje vízový štítek v cestovním dokladu nebo záznam o udělení dočasné ochrany v cestovním dokladu nebo mimo něj. Občan Ukrajiny může být zařazen i do probíhajícího 1. ročníku nebo do vyššího ročníku střední školy po posouzení dokladů z předchozího vzdělávání. Pokud nemá občan Ukrajiny potřebné doklady k dispozici, lze je nahradit čestným prohlášením.

KONTAKTY:

[HTTPS://WWW.EDU.CZ/UKRAJINA/](https://www.edu.cz/ukrajina/)

ЩО РОБИТИ ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ В СИСТЕМУ ОСВІТИ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ—

відповідно до правового статусу станом на 21, березня 2022

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВИ ТІЛЬКИ ПРИЇХАЛИ З ДІТЬМИ ДО ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ?

Акліматизуйтеся в нових умовах – зараз є найголовніше забезпечити сім'ю умовами для повсякденного життя і дати всім достатньо відпочити.

Поступово намагайтеся адаптуватися до життя в новій країні

- намагайтеся забезпечити дітям відповідне дозвілля в групах однолітків – участь в групах адаптації, організованих різними організаціями, творча діяльність, спорт, активний відпочинок на природі і т. д.;
- розгляньте можливість участі в дистанційному навчанні, що надається українськими освітніми організаціями;
- постарайтеся разом з дітьми оволодіти основами чеської мови, відповідними їх віку.

Почніть займатися вступом до чеської школи – починати ходити до школи доречно тільки тоді, коли Ваша дитина готова до цього і не сприймає це як стресову подію. Не варто поспішати з вступом до школи, в першу чергу необхідно визначитися з більш постійним місцем проживання, з матеріальною та фінансовою забезпеченістю. Протягом перших трьох місяців Вашого перебування в ЧР немає необхідності організовувати вступ до школи, але якщо Ви вважаєте, що для Вашої дитини це доречно, маєте на це право. Рекомендується **використовувати адаптаційні групи** за місцем проживання до початку занять в школі. Особливо, якщо у Вас ще немає стабільного житла, Ви розглядаєте можливість переїзду і т. д. Адаптаційні групи допоможуть Вашій дитині спілкуватися з однолітками, освоїти основи чеської мови і підготуватися до початку навчання в чеській школі.

1) ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Дошкільна освіта проходить в дитячому садку і призначена для дітей, як правило, від 3 до 6 років, останній рік перед вступом до початкової школи в ЧР є обов'язковим.

Не обов'язково відразу вирішувати дошкільну освіту, але якщо Ви вирішили записати дитину в дитячий садок, це Ваше право, і Ви можете зробити це в будь-який час. Однак у певному дитячому садку зараз може не бути вільного місця (тобто протягом навчального року) і тому Вам можуть відмовити. В цьому випадку ситуацією займеться засновник або крайова адміністрація, яка призначить Вам іншу школу, в якій буде місце для дитини.

Для дітей, що народилися з 1.9.2016 р. по 31.8.2019 р. з українським громадянством, які прибувають до ЧР у зв'язку зі збройним конфліктом, крайній термін зарахування до дитячого садка на 2022/23 навчальний рік встановлено в період з 1 червня 2022 р. по 15 липня 2022 р. Конкретний термін зарахування в цей період встановлюється дитячим садком. Якщо Ваша дитина народилася з 1. 9. 201 р. по 31. 8. 2017 р., то для неї в навчальному році 2022/2023 **дошкільна освіта буде обов'язковою**, і тому, в будь-якому випадку, необхідно

КУДИ ЗАПИСАТИ СВОЮ ДИТИНУ?

Система освіти в ЧР має декілька ступенів:

- 1) Дошкільна освіта
- 2) Початкова освіта
- 3) Середня освіта
- 4) Вища професійна освіта
- 5) Вища освіта

<https://www.studyin.cz/>

записати дитину в дитячий садок на зазначену дату, якщо це не відбудеться раніше.

Як правило, Ви вибираєте дитячий садок відповідно до Вашого місця проживання. Якщо Ви не знаєте як на то, будь ласка, зв'яжіться з муніципальним офісом, а в Празі з муніципалітетом міського району. Із заявою про прийом Вам допоможе конкретний дитячий садок, в якому також є заява українською мовою. Ви повинні пред'явити свій документ, що засвідчує особу, і документ, що засвідчує особу дитини (можна використовувати візу або інший документ). Також необхідно пред'явити довідку від дитячого лікаря в ЧР про вакцинацію дитини (за винятком дітей, які отримують обов'язкову дошкільну освіту).

В дитячому садку оплачується навчання і шкільне харчування. Плата за навчання не поширюється на обов'язкову дошкільну освіту. Якщо у Вас виникнуть проблеми з оплатою зборів, школа порадить Вам, як вирішити ситуацію.

2) ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Початкове навчання проходить в початковій школі і розраховане на дітей від 6 років. Обов'язкова освіта триває 9 шкільних років. У 2021/22 навчальному році

обов'язкова шкільна освіта поширюється на дітей, що народилися в період з 1. 9. 2006 р. по 31. 8. 2015 р. З вересня 2022 року обов'язкове шкільне навчання буде поширюватися на дітей, що народилися в період з 1. 9. 2007 р. по 31. 8. 2016 р. Старші учні будуть включатися в класи, як правило, відповідно до віку, для поступової інтеграції в освіту буде використовуватися індивідуальний підхід.

Немає необхідності відразу ж приступати до початкової освіти. Ви можете подати заяву на прийом з вересня 2022 року. Якщо Ви вирішили записати дитину в початкову школу, це Ваше право, і Ви можете зробити це в будь-який час. Однак можливо, що в початковій школі зараз може не бути вільного місця, і тому Вам можуть відмовити. В цьому випадку ситуацією займеться засновник або крайова адміністрація, яка призначить Вам іншу школу, в якій буде місце для дитини.

Якщо Ваша дитина зацікавлена тим, щоб почати обов'язкове шкільне навчання в 1 класі з вересня 2022 року, необхідно записати її в початкову школу. Для громадян України, які прибувають до ЧР у зв'язку зі збройним конфліктом, крайній термін зарахування до початкових шкіл встановлено на період з **1 червня 2022 по 15 липня 2022 р.** Конкретний термін зарахування в цей період встановлюється початковою школою.

Початкова школа зазвичай вибирається в залежності від місця проживання. Якщо Ви не знаєте як на то, будь ласка, зв'яжіться з муніципальним офісом, а в Празі з муніципалітетом міського району. Із заявою про прийом Вам допоможе конкретна початкова школа, в якій також є заява українською мовою. Ви повинні пред'явити свій документ, що засвідчує особу, і документ, що засвідчує особу дитини (можна використовувати візу або інший документ).

Навчання в початковій школі безкоштовне, підручники школа надасть Вашій дитині. У шкільній їдальні надаються обіди, які оплачує законний представник дитини. Діти молодшого віку (приблизно до 10 років) можуть відвідувати групу продовженого дня після закінчення занять, яка є платною. Якщо у Вас виникли проблеми з оплатою обіду або групи продовженого дня, школа порадить Вам, як вирішити ситуацію.

Школа також надасть Вам інформацію про те, як буде проходити адаптація Вашої дитини в школі – зокрема, про можливість безкоштовного мовного оволодіння чеською мовою та про іншу підтримку.

3) СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Середня освіта здійснюється в середніх школах, і можуть бути прийняті абітурієнти, які закінчили обов'язкову шкільну освіту або отримали базову освіту. Якщо у громадянина України немає свідоцтва про попередню освіту, його можна замінити заявою під присягою (аффідевітом). Заявники з-за кордону підтверджують право на проживання, що робиться пред'явленням візової наклейки в закордонному паспорті або запису про надання тимчасового захисту в закордонному паспорті або без паспорта.

Громадянин України, який є учнем класу вище дев'ятого, може подати заяву про зарахування до вищого класу. Директор середньої школи вирішує, в який клас буде зарахований учень після вивчення

документів про попередню освіту учня. Він може бути включений і у поточний 1 курс. Якщо громадянин України не має у своєму розпорядженні необхідних документів, вони можуть бути замінені показаннями під присягою (аффідевітом). Для громадян України, які прибувають до ЧР у зв'язку зі збройним конфліктом, є можливим додаткове подання заяви на прийом до 1 курсу середньої школи на навчальний рік 2022/2023. Подати заяву до випускних класів можливо до 5 квітня 2022 року, а на інші курси до 8 квітня 2022 р. У разі вступу до навчальних курсів з випускним державним іспитом, єдиний вступний іспит з чеської мови не здається, якщо попередня освіта проходила за кордоном. В цьому випадку іспит замінюється співбесідою. Інші частини вступних іспитів кандидат буде здавати. Єдиний вступний іспит з математики може бути проведений на чеській, українській або англійській мові відповідно до вибору учня. Ліміт часу на вступний іспит з математики для громадян України збільшено на 25%. Вступний іспит для інших галузей освіти готується окремими школами. Інформацію про середню освіту, спеціальності та школи можна знайти та сайті <https://infoabsolvent.cz/>

4) ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

У Чеській Республіці існує можливість навчання у вищих професійних навчальних закладах, які слідує за середніми школами і поглиблюють професійну підготовку, орієнтовану на ринок праці. На вищу професійну освіту приймаються абітурієнти, які склали випускний державний іспит. Абітурієнт може бути прийнятий на більш високий курс після розгляду документів про попередню освіту, директор школи може включити абітурієнта в поточний перший курс. Якщо у громадянина України немає свідоцтва про попередню освіту, то для цілей процедури вступу, вони можуть бути замінені заявою під присягою (аффідевітом). Абітурієнти з-за кордону підтверджують право на проживання, що робиться пред'явленням візової наклейки в закордонному паспорті або запису про надання тимчасового захисту в закордонному паспорті, або без паспорта. Громадянин України також може бути включений до поточного 1 курсу або на більш високий курс середньої школи після розгляду документів про попередню освіту. Якщо громадянин України не має у своєму розпорядженні необхідних документів, вони можуть бути замінені заявою під присягою (аффідевітом).

ІНФОРМАЦІЯ:

[HTTPS://WWW.EDU.CZ/UKRAJINA/](https://www.edu.cz/ukrajina/)